

RECENZE: Bylo nás pět (tenkrát) přináší v Divadle Na Jezerce chytrý humor i skvělé herecké výkony

Monika Brabcová 25. 11. 2023 / www.atzijedivadlo.cz

Bylo nás pět je neznámějším humoristickým románem Karla Poláčka, knihou, na které vyrůstalo několik generací. Uvést ji ale na divadle může být oříšek, zvláště proto, že v hlavních rolích jsou děti. A jak se u divadla říká: „Děti a zvířata na jeviště nepatří“, což je u takto velkých rolích bývá pravda. V Divadle na Jezerce si s tím ale poradili. Příběh posunuli tak, že v hlavních rolích nejsou desetiletí kluci, ale sedmdesátníci v domově důchodců. A ukázalo se, že to skvěle funguje.

Za vším stál nápad principála Divadla Na Jezerce Jana Hrušínského, který s ním oslovil režiséra a autora dramatisace Petra Vacka – udělat Poláčka po letech. I proto zní titul nejnovější inscenace **Bylo nás pět (tenkrát)**. Petr Vacek z Poláčkova románu vyšel, vybral nejzajímavější scény a domyslel příběhy jednotlivých postav. Zamyslel se nad tím, co by s nimi bylo po letech a k tomu použil reálné osudy lidí, které znal či o nichž četl (např. Artur Radvanský).

Režisér a autor dramatisace Petr Vacek a principál divadla Jan Hrušínský. Foto Divadlo Na Jezerce.

V jeho dramatisaci se tedy čtyři z pěti kamarádů potkávají v domově důchodců v den, kdy by pátý z nich, Pét'a Bajza, slavil narozeniny. Ten se jako jediný vyššího věku nedožil (na závěr zjistíme paralelu s osudem Karla Poláčka). Ostatní vzpomínají na společné zážitky a vrací se do dětství, kde se k nim Pét'a, jako vypravěč příběhu, připojuje. Princip jeho vyprávění, jako je tomu u Poláčka, tak zůstává zachován a ukazuje se, že i na jevišti může být plně funkční. Petr Bajza je také jedinou postavou, která je o dvě generace mladší, než jeho kamarádi v domově důchodců. Všichni kamarádi pak na jevišti zažívají to, co známe od Poláčka – souboje s Habrováký (ti mimochodem stále trvají, žijí v domově taky, jen v sousedních pokojích), hru s ukradenou protézou táty Zilvara, cirkus i krátký výlet do Indie v horečnatém snu Pét'i Bajzy,

Martin Leták, Jan Čenský, Petr Čtvrtníček, Václav Tobrman a Jan Hrušínský v představení Bylo nás pět (tenkrát). Foto Divadlo Na Jezerce

Mezi hlavní pěticí to funguje

Základem dobré komedie je nejen kvalitní text, ale i skvělé obsazení. I to se v Divadle Na Jezerce povedlo. Je vidět, že mezi hlavními hrdiny funguje „chemie“ i v civilu, že si rozumí a mají podobný smysl pro humor, protože jejich vzájemné špičkování se přenáší i do hlediště. V domově důchodců se tedy setkáváme se třemi postavami z románu, které tu žijí – jsou to Eda Kemlink (Jan Hrušínský), Antonín Bejval (Petr Čtvrtníček) a Čeněk Jirsák (Václav Tobrman), čtvrtý kamarád Pepek Zilvar (Jan Čenský) je jezdí navštěvovat. Celé představení jsou téměř pořád spolu, prakticky neslezou z jeviště. V době, kdy se vrací do dětství, se k nim připojuje Petr Bajza (Martin Leták), který je zároveň vypravěčem příběhu.

Všichni herci podávají výborné vyrovnané výkony, jedinou výhradu mám k Václavu Tobrmanovi, který je sice vynikající muzikant, ale hercem není, navíc je o generaci mladší, než ostatní pánové, což je i vizuálně trochu trnem v oku. Osobně bych uvítala obsazení staršího herce, i přesto se ale s rolí vypořádal se ctí. Přesný ve své roli je i mladý Martin Leták, lehce naivní a přirozený. Za zmínku stojí i další herci, kteří nemají lehký úkol, neb hrají více postav – především Patricie Pagáčová, která je přísnou i oblíbenou vrchní sestrou i milující maminkou, nebo Jan Řezníček (alternace Ondřej Kavan), který se představí rovnou v několika rolích a i při své lehce objemnější postavě baví diváky tanečními i pěveckými kreacemi. Pro oživení hry totiž Petr Vacek vložil i pár hudebních čísel, která také výborně zapadají do celého konceptu.

Jan Čenský, Jan Hrušínský, Václav Tobrman a Petr Čtvrtníček, čtveřice kamarádů, kteří od dob Poláčka vyrostli. Foto Divadlo Na Jezerce

Funkční scéna i kostýmy

Hercům velmi pomáhá i scéna Jana Balcara, která je plně funkční, uzpůsobena tak, aby tvořila přechod mezi interiérem domova důchodců a zároveň umožňovala rychlé změny lokací, včetně cirkusu. Inscenátoři se inspirovali ilustracemi jednoho z vydání románu v podání Josefa Hlinomaze a plně využili jeho hravý princip, včetně plakátů. Výborně fungují i kostýmy Hany Soukupové, kterých není málo, protože herce, kteří ztvárňují více postav, čekají i rychlé kostýmní změny. Proměny hlavních hrdinů ze stáří do dětství jsou pak řešeny župany, pod kterými jsou u mnohých schované typické kraťasy s kšandami, takové, jak si v nich pamatujeme kluky z doby Poláčkova románu.

Režiséru Petru Vackovi se podařilo udržet i velmi svižné tempo inscenace, která má i s přestávkou příjemnou dvouhodinovou délku. A když se párkrát mohlo stát, že divákovi začala pozornost lehce upadat, okamžitě se na jevišti objevilo něco, co ho k příběhu zase silně připoutalo. Je to pozoruhodná inscenace, která rozhodně stojí za návštěvu.

Hodnocení: 95 %

Psáno z premiéry 16. 11. 2023.

Monika Brabcová

Autorka je doktorkou teatrologie.

Tags: [Bylo nás pět](#) [Divadlo Na Jezerce](#) [Jan Čenský](#) [Jan Hrušínský](#) [Karel Poláček](#) [Patricie Pagáčová](#) [Petr Čtvrtníček](#) [Petr Vacek](#)